

Jsme závislí na dotacích

Výnosy z daní by měly primárně směřovat tam, kde byly vytvořeny, říká starosta Malé Úpy Karel Engliš

trvale žijících jen 135. Postupný odliv lidí z hor do měst je však viditelný nejen v Krkonoších, ale i v Alpách.

U nás se chalupy po původních obyvatelích většinou staly podnikovými rekreačními objekty se správci, kteří již neměli ten správný vztah k půdě a majetku, jaký můžeme vidět v alpských vesničkách. Rekreační objekty se v devadesátých letech privatizovaly a znovu došlo ke změnám majitelů. Takže původní spjatost s půdou a s místem se několikrát zprětrhala. Napravit tento stav je otázkou více generací.

Aktivita místních podnikatelů se zaměřují převážně na turistický

a to také vyžaduje mnoho práce. Není to tedy tak, že samospráva má finance a sama si rozhodne, na co je použije, ale daně se vyberou mimo obecní rozpočet a někdo, kdo o potřebách naší obce nemá ani ponětí, rozhoduje o tom, zda je náš projekt kvalitní a zda je možno jej financovat.

Pomáhá vám nějak skutečnost, že Malá Úpa leží v Krkonošském národním parku?

Jen v tom, že pro obce v národních parcích jsou čas od času vypsané zvláštní dotační výzvy. Do jedné se i nyní chystáme přihlásit. Jinak žádnou výhodu nemáme.

Jak by se mělo změnit rozpočtové určení daní, aby lépe zohlednilo potřeby obcí, jako je Malá Úpa?

Výnosy z daní by měly směřovat zejména do míst, kde je jejich původ. Tedy tam, kde jsou služby konzumovány a zboží prodáváno a kde vzniká přidaná hodnota. Daňový systém by měl také motivovat, aby trvalé bydliště v obci bylo pro dotyčnou osobu nebo firmu výhodou a nenevýhodou. Pomohlo by rovněž, kdyby obec mohla plně vybírat daň z pozemku (lesa) na území národního parku KRNAP.

Jaké investiční akce jste v posledních letech uskutečnili a co dalšího ještě plánujete?

Zásadní bylo zvýšení kapacity čistírny odpadních vod. Podařilo se to díky dotaci z Ministerstva zemědělství, celkové náklady přesáhly 10 milionů korun. Realizovali jsme také několik menších investic, jako například obnovu mobiliáře, výsadbu aleje nebo instalaci nového orientačního systému. Teď připravujeme žádost o dotaci na opravu chodníků.

V plánu toho máme mnoho, ale bohužel se nemůžeme rozhodovat podle toho, co je pro obec nejdůle-

NĚKDY JE JEDNODUCHÝ A PRAKTICKÝ SYSTÉM LEPŠÍ NEŽ KOMPLIKOVANÉ ŘEŠENÍ PROBLÉMU.

V příhraniční části Krkonoš se v 70. a 80. letech minulého století scházeli čeští chartisté s kolegy z polské Solidarity. Je zde odkaz této doby patrný i v současnosti?

Náš obecní úřad sídlí přímo v budově bývalé celnice, u které prezident Havel po pádu železné opony přestřihával hraniční řetěz. Takže ten odkaz tady stále je, i když v běžném životě se samozřejmě už moc neprojevuje. Ale zrovna letos v srpnu chystáme vernisáž výstavy na téma disidenti a pohraničí a připravujeme také disidentskou stezku. Měla by mít 5 až 6 zastavení na místech, která jsou nějak s činností disidentů spojená.

Na současné podobě obce a života v ní se určitě podepsalo i vystěhování Němců pro druhé světové válce...

Za Němců měla Malá Úpa tisíc stálých obyvatel. Dnes je nás tu

ruch. Co to znamená pro obec?

Jsme klidné zimní a letní středisko v Krkonoších nedaleko Sněžky, která z větší části leží v katastru naší obce.

V sezóně se počet obyvatel Malé Úpy rozroste ze 135 na 3 000 a pro všechny je třeba zajistit fungování základní infrastruktury. Příjmy obce v rámci rozpočtového určení daní jsou však závislé především na počtu stálých obyvatel, což vnímám jako nespravedlivé. Finance plynoucí do obecní pokladny přímo z turismu jsou jenom ubytovací poplatky a daň z nemovitostí. To na zajištění všech potřeb zdaleka nestačí. Jsme proto závislí na dotacích. Na každý větší projekt musíme žádat a úspěšnost takové žádosti je závislá na mnoha kritériích, někdy velmi formálních. Je to administrativně náročné a složité. Projekty se navíc musí monitorovat po celou dobu udržitelnosti

Aby obec mohla získat dotace na opravu kostela, rozhodla se ho převzít od církve do svého vlastnictví

žitější, ale u větších investic podle dostupnosti dotace.

Chceme například postavit hasičskou zbrojnicí. Jenže aktuálně dostupné dotace nejsou určeny pro náš typ jednotky a z vlastního rozpočtu si takovou investici nemůžeme dovolit.

Rádi bychom také vybudovali polopodzemní parkoviště, které by pomohlo zvládat nápor turistů. Ale zatím se nám nepodařilo najít vhodný dotační titul.

Potřebujeme rovněž upravit a oplotit místo pro sběr tříděného odpadu. Dotace jsou však vypsané na zvýšení objemu sběru odpadů. My ale nechceme sbírat víc, my jen chceme ty ošklivé kontejnery schovat za plot a upravit jejich vzhled.

Jak se vám daří spolupracovat s místními podnikateli?

Spolupráce je určitě nezbytná. Pokud obec, ubytovatelé a lyžařské středisko potáhnou za jeden provaz, můžeme něčeho dosáhnout. V současné době už spolupracujeme v rámci systému svozu odpadů a zvažujeme založení sdružení turistického ruchu. Členové by přispívali nějakou částkou, která by pak byla využita pro společné turistické projekty, například pro společnou reklamu a marketing.

Podnikání v turistickém ruchu není tak jednoduché, jak by si běžný návštěvník horského střediska představoval. Abyste pokryli celoroční režie a vydělali ještě něco navíc na další rozvoj, dá to spoustu práce.

V této souvislosti mě těší, že i vlastník lyžařského areálu přispívá k rozvoji obce, a to nejen v zimním období. V prostoru mezi novým pivovarem Trautenberk a hotelem Hořec vznikne díky areálu nový prostor, kterému říkáme náměstíčko. Část bude sloužit pivovaru jako zahradní restaurace a na zbytku bude veřejný prostor pro další aktivity. V zimě by tam mělo být kluziště a v létě plocha pro pořádání kulturních a společenských akcí.

Spolupracujete také s okolními obcemi?

Jsme součástí svazku obcí Východní Krkonoše sestávajícího z devíti obcí. Spolu řešíme problémy, které se nás týkají, a vyměňujeme si zkušenosti.

Jsme také členy svazku měst a obcí Krkonoše, který zahrnuje všechny krkonošské obce a města. V něm už není spolupráce tak úzka, ale členství v tomto svazku má pro nás také význam. Celokrkonoské projekty jako např. cyklobusy jsou pro nás velmi zajímavé a důležité.

Funguje i přeshraniční spolupráce s polskými partnery?

Oficiální společná platforma tu žádná není, ale se sousedními polskými obcemi jsme v kontaktu. Jejich zástupce zveme na naše akce a oni zvou zase nás.

Polsko má pro nás velký potenciál. V minulosti u nás Poláci nepatřili mezi vítané hosty, ale to se velmi rychle mění. Na českou

stranu Krkonoš jich za turistikou a zimními sporty jezdí poměrně mnoho a naši podnikatelé už mají zájem na tom, aby se tady také ubytovávali a trávili tu víc dní.

Jak máte zajištěno nakládání s odpadem?

V Malé Úpě nevybíráme paušální poplatek za komunální odpad. Občané a podnikatelé si od obce kupují pytle a jednorázové známky na popelnice, do nichž odpady ukládají a v den svozu je umístí k hlavní silnici. Z utržených peněz pak obec platí firmu, která odpady vyváží.

Podnikatelé navíc platí za tříděný odpad podle počtu lůžek v ubytovacích zařízeních a židlí v restauracích.

Tento systém se nám zatím osvědčuje. Každý je odpovědný za odpady, které vyprodukuje, a nehrozí zneužívání systému těmi, kdo zde nebydlí, nic neplatí a jenom by přivezli své odpady na společné sběrné místo.

Do budoucna uvažujeme o další optimalizaci sběru odpadu, například o pořízení lisovacích kontejnerů na tříděný odpad. Díky nim bychom mohli snížit frekvenci vyvážení těchto odpadů ze sběrných míst, a tedy i náklady na dopravu, které tvoří v celém systému nejvyšší položku. Ale uvidíme, někdy je jednoduchý a praktický »

**Heraldická výzdoba
obcí a měst
Znaky, vlajky & prapory**

ALERION s.r.o.
Chaloupkova 1, Brno – Královo Pole
+420 730 871 669 • info@alerion.cz

www.alerion.cz

Malá Úpa

Kraj: Královéhradecký

Okres: Trutnov

Počet obyvatel: 132

Nadmořská výška: 1 040 m n. m.

systém lepší než komplikované řešení problému. Nezapomeňte, že část obce Pomezí Boudy leží ve výšce 1 050 metrů nad mořem, takže na nějaké větší experimenty není prostor.

V Malé Úpě probíhá soutěž o nejhezčí květinový truhlík. Jak jsou občané ochotní zapojovat se do takovýchto aktivit a spolupracovat s obcí?

Soutěž o nejhezčí truhlík je zároveň soutěží o nejhezčí výzdobu objektu a organizujeme ji už druhým rokem. Cílem je jednak zkrášlit vzhled obce a jednak dát občanům důvod k setkání. Soutěž má dvě úrovně, v jedné přihlášené objekty hodnotí návštěvníci obce prostřednictvím anketních lístků, v druhé obecní komise. Slavnostní vyhlášení proběhne v sobotu 19. srpna. Loňský ročník dopadl úspěšně, tak věřím, že ten letošní se nám také vydaří.

Komunitní život v obci se pomalu probouzí. Malá Úpa je svojí rozlohou velká, objekty jsou od sebe vzdálenější, lidé nebydlí v klasickém sousedství, které známe z běžných obcí. Není tedy možné si přes plot promluvit, jít se projít a potkat půl vesnice. Kromě truhlíků proto organizujeme i jiné akce, na které zveme místní obyvatele, ale i turisty. Konají se u nás koncerty, výstavy nebo jarmark a lidé na ně většinou chodí v docela hojném počtu.

Chceme, aby Malá Úpa opět žila jako v minulosti, aby tu lidé chtěli žít a nestěhovali se pryč do měst.

Obec se nedávno rozhodla převzít od církve kostel sv. Petra a Pavla. Co je důvodem pro takový krok?

Jde o symbol Malé Úpy a my chceme, aby vypadal pěkně. Církev ale nemá peníze na opravy, a sama nám proto nabídla bezúplatný převod. Pokud budeme vlastníkem, snadněji dosáhneme na dotace určené na opravy takových objektů. Zatím jsme schválili záměr na zastupitelstvu a nyní budou následovat jednání s farností. Než se vše vyřeší, bude to určitě ještě rok nebo dva trvat.

Malá Úpa nemá základní ani mateřskou školu. Kam zdejší děti jezdí?

Nejbližší školy jsou od nás 16 kilometrů v Peci pod Sněžkou nebo v Horním Maršově. Rodiče je tam vozí. V zimě musí často vzít skútr, zajet k silnici, tam přesednout do auta a jet do města do školy. Někdy se ani nevyplatí, aby se zase vraceli, a tak si vyřídí své věci a čekají, až škola skončí, aby mohli naložit děti a odvézt je zase domů.

Rádi bychom zařídili školní autobus, kraj na něj ale nemá peníze a žádnou dotaci na tento účel jsme zatím nezaznamenali. Autobus by ráno odvezl děti do školy a odpoledne je přivezl. V mezidobí by třeba mohl sloužit pro turisty.

Dřív tady škola i školka byly. Před zhruba pěti lety je však obec zrušila a teď se ukazuje, jak nevrátne a špatně to bylo rozhodnutí. I kdybychom se rozhodli je obnovit, vůbec nevíme, kolik by do nich chodilo dětí. Mnozí už si zvykli chodit jinam, mají tam kamarády a je otázka, zda by byli ochotni se vrátit. ●

Pavel Černý

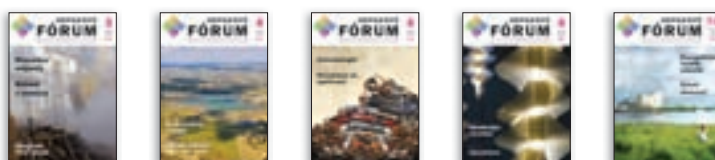
Foto: Filip Činčera

PŘEDPLATNÉ ČASOPISU 2017

ODPADOVÉ FÓRUM

- Pravidelný měsíčník pro průmyslovou a komunální ekologii
- **11 čísel** časopisu za cenu **980 Kč**
- **NOVĚ:** Při objednávce předplatného možnost získání **30 % slevy na předplatné** časopisu **PRO MĚSTA A OBCE**

- Objednávky předplatného na www.odpadoveforum.cz

